

enterair

**Enter Air S.A.
Sprawozdanie finansowe
za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2018**

**Sprawozdanie finansowe Spółki Enter Air S.A.
za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2018**

Dane obejmują jednostkowe sprawozdanie finansowe Enter Air S.A. przygotowane zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSR, MSSF).

Elementy sprawozdania finansowego zostały przedstawione w niniejszym dokumencie poniżej w następującej kolejności:

Sprawozdanie z wyniku i pozostałych całkowitych dochodów za okres sprawozdawczy od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 wykazujące całkowity dochód ogółem w kwocie 19.665 tys. zł.

Sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2018, które po stronie aktywów i pasywów pokazuje kwotę 164.090 tys. zł.

Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym za okres sprawozdawczy od 1 stycznia do 31 grudnia 2018, wykazujące wzrost kapitałów o 10.016 tys. zł.

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres sprawozdawczy od 1 stycznia do 31 grudnia 2018, wykazujące dodatnie przepływy środków pieniężnych w kwocie 3.018 tys. zł.

Noty do sprawozdania finansowego

Członek Zarządu
Grzegorz Polaniecki

Członek Zarządu
Mariusz Olechno

Członek Zarządu
Marcin Kubrak

Członek Zarządu
Andrzej Kobielski

Warszawa, 1 maja 2019

1	List prezesa	4
2	Oświadczenia zarządu	5
3	Wybrane dane finansowe, zawierające podstawowe pozycje sprawozdania finansowego ...	6
4	Sprawozdanie finansowe za okres 01.01.2018 – 31.12.2018	7
4.1	Sprawozdanie z wyniku i całkowitych dochodów	7
4.2	Sprawozdanie z sytuacji finansowej	8
4.3	Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	9
4.4	Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	10
5	Wprowadzenie do sprawozdania finansowego	11
5.1	Dane organizacyjne jednostki	11
5.2	Skład Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki	11
5.3	Podstawa sporządzenia i format sprawozdania finansowego	11
5.4	Zasady (polityka) rachunkowości i metody obliczeniowe	12
5.5	Noty do sprawozdania finansowego sporządzonego za okres sprawozdawczy od 1 stycznia do 31 grudnia 2018	30
6	Informacje dodatkowe do sprawozdania finansowego	41
6.1	Transakcje z podmiotami powiązanymi	41
6.2	Istotne zmiany wartości kwot szacunkowych prezentowanych w poprzednich okresach śródrocznych bieżącego roku obrotowego lub w poprzednich latach obrotowych oraz korekty poprzednich okresów	41
6.3	Wynagrodzenia kluczowych członków kadry kierowniczej	42
6.4	Pożyczki udzielone podmiotom powiązanym	42
6.5	Instrumenty finansowe	42
6.6	Zdarzenia po dniu bilansowym	43
6.7	Sprawy sądowe	43
6.8	Wynagrodzenie firmy audytorskiej	44
6.9	Segmenty	44

1 LIST PREZESA

Szanowni Państwo,

mam przyjemność przedstawić sprawozdanie Spółki Enter Air S.A. za 2018 rok. Jesteśmy pierwszą polską Grupą lotniczą notowaną na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych, gdzie zadebiutowaliśmy już ponad trzy lata temu. Od dnia debiutu kurs akcji naszej firmy urósł o ponad 80%, a Grupa systematycznie poprawia swoje wyniki finansowe, realizując skutecznie wszystkie założenia.

Rynek lotniczy na którym działamy nie jest łatwy, jednak ostatnio obserwujemy bardzo dynamiczny wzrost popytu. Odbudowują się kierunki wakacyjne takie jak Egipt czy Turcja, które były kiedyś liderami statystyk popularności. Do negatywnych przesłanek należy zaliczyć wzrost cen ropy, wahania kursów walut oraz zawirowania związane z wyjściem Wielkiej Brytanii z UE. Nasz model biznesowy jest odporny na większość zagrożeń i negatywnych trendów dzięki czemu Grupa zanotowała kolejny dobry rok.

Rok 2018 był rokiem umacniania się pozycji Enter Air w Polsce i za granicą. Umocniliśmy się szczególnie na rynku brytyjskim, hiszpańskim, izraelskim i francuskim, pozostając niekwestionowanym liderem na rynku polskim. Naszą mocną stroną jest oferowanie wysokiej jakości usług przewozowych w przystępnej cenie. Dzięki temu udaje nam się zdobywać coraz więcej udziału na kluczowych rynkach Europy. Marka Enter Air jest rozpoznawana i ceniona za granicą jako solidna polska marka. Jesteśmy jednym z największych eksporterów usług w Polsce, przynoszącym zyski podatkowe dla rodzimego budżetu.

Podobnie dobre perspektywy jak w 2018 Spółka widzi na 2019 rok. W zeszłym roku odpadło z rynku europejskiego kilku bezpośrednich konkurentów Enter Air, dzięki czemu w 2019 mamy szansę urosnąć o prawie 25%. W 2018 roku lataliśmy na 20 samolotach, a na 2019 rok zakontraktowane mamy latanie na 25 maszynach. Popyt na naszą usługę nadal znacząco przewyższa nasze możliwości, co jest dobrym prognostykiem naszego wzrostu także w kolejnych latach. W 2019 roku będziemy nadal penetrować rynki na których lataamy, natomiast mamy też nadzieję na silniejszą ekspansję na rynkach, gdzie nasza obecność była do tej pory niewielka.

Dzięki przewagom modelu biznesowego, Grupa Enter Air S.A. poprawiła obroty i wyniki finansowe w stosunku do roku 2017. Znacząco wzrosła obecność Grupy za granicą. W związku z powyższym poprawił się także wynik jednostkowy w Spółce Enter Air S.A. Przychody Spółki wyniosły 24 mln zł a zysk operacyjny 22.590 tys. zł.

Minione 12 miesięcy było dobrze wykorzystaną szansą na intensywny rozwój Grupy, dający wyśmienitą podstawę do dalszego wzrostu i ekspansji zagranicznej. Grupa jest zarządzana niewielkim, dobrze zorganizowanym i bardzo profesjonalnym zespołem ludzi, który dzięki precyzyjnie zdefiniowanym zadaniom, wytwarza wartość dodaną z ponadprzeciętną wydajnością, zwiększając trwale wartość dla akcjonariuszy. Mamy ambicje pozostania najlepszym biznesem lotniczym w Polsce oraz motywację do dalszego zdobywania pozycji na rynkach zagranicznych.

Z poważaniem,

Grzegorz Polaniecki

2 OŚWIADCZENIA ZARZĄDU

Informacja Zarządu Spółki Enter Air S.A. w sprawie wyboru firmy audytorskiej została dołączona do niniejszego sprawozdania w formie dodatkowego dokumentu.

Zarząd Spółki oświadcza, że wedle swojej najlepszej wiedzy, niniejsze sprawozdanie finansowe i dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi Spółkę zasadami rachunkowości oraz że odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Spółki oraz jej wynik finansowy.

Zarząd oświadcza także, że sprawozdanie z działalności Spółki zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji emitenta, w tym opis podstawowych zagrożeń i ryzyka.

3 WYBRANE DANE FINANSOWE, ZAWIERAJĄCE PODSTAWOWE POZYCJE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Wybrane dane finansowe

	Za okres: od 01.01.2018 do 31.12.2018 000' PLN	Za okres: od 01.01.2017 do 31.12.2017 000' PLN	Za okres: od 01.01.2018 do 31.12.2018 000' EUR	Za okres: od 01.01.2017 do 31.12.2017 000' EUR
Sprawozdanie z całkowitych dochodów				
Przychody netto ze sprzedaży	24.000	18.000	5.625	4.241
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży	24.000	18.000	5.625	4.241
Zysk (strata) brutto z działalności operacyjnej	22.590	16.996	5.294	4.004
Zysk za rok obrotowy z działalności kontynuowanej	19.665	10.848	4.609	2.556
Sprawozdanie z przepływów pieniężnych				
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	12.665	-24.575	2.968	-5.790
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	0	-1.027	0	-242
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	-9.649	-9.649	-2.261	-2.273
Przepływy pieniężne netto razem	3.016	-35.251	.707	-8.305

	Stan na dzień 31.12.2018 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2017 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2018 000' EUR	Stan na dzień 31.12.2017 000' EUR
Sprawozdanie z sytuacji finansowej				
Aktywa trwałe	42.218	133.941	9.818	32.113
Aktywa obrotowe	121.872	18.873	28.342	4.525
Kapitał podstawowy	17.544	17.544	4.080	4.206
Kapitał własny	158.695	148.679	36.906	35.647
Zobowiązania długoterminowe	5.318	3.420	1.237	820
Zobowiązania krótkoterminowe	77	715	18	171

Zasady przeliczenia wybranych danych finansowych

Poszczególne pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej przeliczono według ustalonego przez NBP kursu wymiany złotego na EUR obowiązującego na dzień 31.12.2018 r., tj. 4,3 PLN/EUR i dane porównywalne na dzień 31.12.2017 r., tj. 4,1709 PLN/EUR.

Poszczególne pozycje sprawozdania z całkowitych dochodów oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych przeliczono według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ustalonych przez NBP na ostatni dzień każdego zakończonego miesiąca okresu sprawozdawczego tj. za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2018 r. – 4,2669 PLN/EUR i dane porównywalne za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2017 r. – 4,2447 PLN/EUR.

4 SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA OKRES 01.01.2018 – 31.12.2018

4.1 Sprawozdanie z wyniku i całkowitych dochodów

		Za okres: od 01.01.2018 do 31.12.2018	Za okres: od 01.01.2017 do 31.12.2017
	NOTA	000' PLN	000' PLN
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży	5.5.1	24.000	18.000
Koszt własny sprzedaży		-	-
Zysk (strata) brutto na sprzedaży		24.000	18.000
Koszty sprzedaży		-	-
Koszty ogólnego zarządu	5.5.2	(1.410)	(1.004)
Pozostałe przychody operacyjne		-	-
Pozostałe koszty operacyjne		-	-
Zysk (strata) na działalności operacyjnej		22.590	16.996
Przychody/Koszty finansowe - netto	5.5.3	1 714	(3.588)
Zysk (strata) przed opodatkowaniem		24.304	13.408
Podatek dochodowy	5.5.4	(4.639)	(2.560)
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		19.665	10.848
Wynik na działalności zaniechanej		-	-
Zysk (strata) netto za okres obrotowy		19.665	10.848
Pozostałe całkowite dochody:			
Pozycje, które nie zostaną przeniesione do wyniku		-	-
Pozycje, które mogą być przeniesione do wyniku		-	-
Pozostałe całkowite dochody/straty za rok obrotowy		-	-
Suma całkowitych dochodów		19.665	10.848
Zysk/ strata netto na 1 akcję w złotych			
-zwykły i rozwodniony	5.5.5	1,12	0,62

Sprawozdanie z wyniku i pozostałych całkowitych dochodów należy analizować łącznie z notami do sprawozdania finansowego, które stanowią jego integralną część.

4.2 Sprawozdanie z sytuacji finansowej

		Stan na dzień 31.12.2018	Stan na dzień 31.12.2017
	NOTA	000' PLN	000' PLN
Aktywa trwałe			
Inwestycje w jednostkach zależnych	5.5.7	41.775	41.775
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	5.5.15	443	12
Należności pozostałe	5.5.8	0	92.153
Razem Aktywa trwałe		42.218	133.941
Aktywa obrotowe			
Należności handlowe oraz pozostałe	5.5.9	117.872	18.000
Bieżące aktywa podatkowe	5.5.10	167	47
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	5.5.11	3.771	753
Rozliczenia międzyokresowe	5.5.12	62	74
Razem Aktywa obrotowe		121.872	18.873
Aktywa klasyfikowane jako przeznaczone do zbycia		-	-
Aktywa razem		164.090	152.814
Kapitał własny			
Kapitał podstawowy	5.5.13	17.544	17.544
Kapitał zapasowy	5.5.14	125.488	124.288
Zyski zatrzymane		(4.002)	(4.002)
Wynik okresu		19.665	10.849
Razem kapitały własne		158.695	148.679
Zobowiązanie długoterminowe			
Zobowiązanie z tytułu odroczonego podatku dochodowego	5.5.15	5.318	3.420
Razem Zobowiązanie długoterminowe		5.318	3.420
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe	5.5.16	44	60
Zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego		0	622
Rezerwy krótkoterminowe	5.5.17	33	33
Razem Zobowiązania krótkoterminowe		77	715
Zobowiązania związane bezpośrednio z aktywami trwałymi klasyfikowanymi jako przeznaczone do zbycia		-	-
Pasywa razem		164.090	152.814

Sprawozdanie z sytuacji finansowej należy analizować łącznie z notami do sprawozdania finansowego, które stanowią jego integralną część.

4.3 Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

	Nota	Kapitał podstawowy 000' PLN	Kapitał zapasowy 000' PLN	Zyski zatrzymane 000' PLN	Wynik okresu 000' PLN	Razem kapitały własne 000' PLN
Saldo na dzień 31.12.2016 (dane przekształcone)		<u>17.544</u>	<u>120.137</u>	<u>-</u>	<u>9.798</u>	<u>147.479</u>
Zmiany w kapitale własnym w roku 2017						
Podwyższenie kapitału podstawowego, agio		-	-	-	-	-
Dywidendy	5.5.6	-	-	-	(9.649)	(9.649)
Przeniesienie do zysków zatrzymanych i na kapitał zapasowy	5.5.14	-	4.151	(4.002)	(149)	-
Wynik okresu		-	-	-	10.849	10.849
Saldo na dzień 31.12.2017		<u>17.544</u>	<u>124.288</u>	<u>(4.002)</u>	<u>10.849</u>	<u>148.679</u>
Zmiany w kapitale własnym w roku 2018						
Podwyższenie kapitału podstawowego, agio		-	-	-	-	-
Dywidendy	5.5.6	-	-	-	(9.649)	(9.649)
Przeniesienie do zysków zatrzymanych i na kapitał zapasowy	5.5.14	-	1.200	-	(1.200)	-
Wynik okresu		-	-	-	19.665	19.665
Saldo na dzień 31.12.2018		<u>17.544</u>	<u>125.488</u>	<u>(4.002)</u>	<u>19.665</u>	<u>158.695</u>

Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym należy analizować łącznie z notami do sprawozdania finansowego, które stanowią jego integralną część.

4.4 Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	Za okres: od 01.01.2018 do 31.12.2018 000' PLN	Za okres: od 01.01.2017 do 31.12.2017 000' PLN
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
Zysk (strata) netto	19.665	10.849
Korekty razem		
Zapłacony podatek dochodowy	(3.172)	(2.160)
Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych	(2)	889
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	-	(59)
Zmiana stanu rezerw	1.464	1.906
Zmiana stanu należności	(7 838)	(10 046)
PDP Boeing	-	(26.349)
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	2.533	375
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	15	20
	<u>(7.000)</u>	<u>(35.424)</u>
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	<u>12.665</u>	<u>(24.575)</u>
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
Wpływy		
Z aktywów finansowych, w tym:	-	59
w jednostkach powiązanych	-	59
w pozostałych jednostkach	-	-
	<u>-</u>	<u>59</u>
Wydatki		
Różnice kursowe	-	(1.086)
	<u>-</u>	<u>(1.086)</u>
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	<u>-</u>	<u>(1.027)</u>
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
Wpływy		
Wpływy netto z emisji akcji	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>
Wydatki		
Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli	(9.649)	(9.649)
	<u>(9.649)</u>	<u>(9.649)</u>
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	<u>(9.649)</u>	<u>(9.649)</u>
Zwiększenie netto środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	<u>3.016</u>	<u>(35.251)</u>
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu sprawozdawczego	753	35.807
Wpływ zmian kursów walut na saldo środków pieniężnych w walutach obcych	2	197
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu sprawozdawczego	<u>3.771</u>	<u>753</u>

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych należy analizować łącznie z notami do sprawozdania finansowego, które stanowią jego integralną część.

5 WPROWADZENIE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

5.1 Dane organizacyjne jednostki

Enter Air S. A. ("Spółka") została utworzona zgodnie ze statutem Spółki w formie aktu notarialnego z dnia 07.11.2012 roku jako Laruna Investments S.A i została wpisana do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000441533.

W dniu 22 grudnia 2014 nazwa spółki został zmieniona na Enter Air S.A.

Siedziba Spółki mieści się w Warszawie przy ul. 17 Stycznia 74.

5.2 Skład Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki

Skład Zarządu Spółki:

Grzegorz Wojciech Polaniecki	od 17.12.2014
Mariusz Olechno	od 17.12.2014
Marcin Andrzej Kubrak	od 17.12.2014
Andrzej Przemysław Kobielski	od 17.12.2014

Skład Rady Nadzorczej:

Ewa Kubrak	od 17.12.2014
Piotr Przedwojewski	od 17.12.2014
Joanna Braulińska-Wójcik	od 13.05.2015
Paweł Brukszo	od 13.05.2015
Patrycja Koźbiał	od 10.06.2015
Marek Młotek-Kucharczyk	od 17.05.2016
Michał Wnorowski	od 12.05.2017

Na dzień publikacji niniejszego raportu skład Zarządu oraz Rady Nadzorczej nie uległ zmianie.

Zgodnie ze statutem Spółki przedmiotem działalności Spółki jest między innymi:

- Działalność holdingowa z wyłączeniem holdingów finansowych.

W bieżącym roku Spółka osiągnęła przychody z tytułu opłat licencyjnych.

Spółka została utworzona na czas nieokreślony.

Sprawozdanie finansowe zostało przygotowane za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018. Dane porównawcze obejmują okres od 01.01.2017 do 31.12.2017.

5.3 Podstawa sporządzenia i format sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości (MSR), Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) oraz związanymi z nimi Interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej (zwanymi dalej MSR oraz łącznie zasadami rachunkowości przyjętymi do stosowania w Unii Europejskiej).

Prezentowane roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone także zgodnie z § 71 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za

równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim.

Sprawozdanie finansowe jest sporządzone zgodnie z koncepcją kosztu historycznego.
Sprawozdanie finansowe jest rocznym sprawozdaniem statutowym.

5.4 Zasady (polityka) rachunkowości i metody obliczeniowe

Przyjęte w rocznym sprawozdaniu finansowym Spółki Enter Air zasady rachunkowości są zgodne z zasadami stosowanymi w porównywalnym, poprzednim roku obrotowym, za wyjątkiem nowych i zmienionych standardów, które mają zastosowanie dla okresów rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2018 r.

Zgodność z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej

MSSF UE obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) oraz Komisję ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (KIMSF), zatwierdzone do stosowania w UE.

Sporządzając roczne sprawozdanie finansowe za rok 2018 Spółka stosuje takie same zasady rachunkowości jak przy sporządzaniu rocznego sprawozdania finansowego za rok 2016, z wyjątkiem zmian do standardów i nowych standardów i interpretacji zatwierdzonych przez Unię Europejską dla okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2017 roku. W 2017 roku jednostka dominująca przyjęła wszystkie nowe i zatwierdzone standardy i interpretacje wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości i Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowych Standardów Rachunkowości i zatwierdzone do stosowania w UE, mające zastosowanie do prowadzonej przez nią działalności i obowiązujące w okresach sprawozdawczych od 1 stycznia 2017r.

Sporządzając sprawozdanie finansowe za rok 2018 Spółka przyjęła wszystkie nowe i zatwierdzone standardy i interpretacje wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości i Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowych Standardów Rachunkowości i zatwierdzone do stosowania w UE, mające zastosowanie do prowadzonej przez nią działalności i obowiązujące w okresach sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2018:

- a) MSSF 9 „Instrumenty finansowe” (z 12 listopada 2009 r. wraz z późniejszymi zmianami do MSSF 9 i MSSF 7 z 16 grudnia 2011 r.) – obowiązującym w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2018

Nowy standard zastępuje wytyczne zawarte w MSR 39 Instrumenty Finansowe: ujmowanie i wycena, na temat klasyfikacji oraz wyceny aktywów finansowych. Standard eliminuje istniejące w MSR 39 kategorie utrzymywane do terminu wymagalności, dostępne do sprzedaży oraz pożyczki i należności. W momencie początkowego ujęcia aktywa finansowe będą klasyfikowane do jednej z dwóch kategorii:

- aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu; lub
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej.

Składnik aktywów finansowych jest wyceniany według zamortyzowanego kosztu jeżeli spełnione są następujące dwa warunki: aktywa utrzymywane są w ramach modelu biznesowego, którego celem jest utrzymywanie aktywów w celu uzyskiwania przepływów wynikających z kontraktu; oraz, jego warunki umowne powodują powstanie w określonych momentach przepływów pieniężnych stanowiących wyłącznie spłatę kapitału oraz odsetek od niespłaconej części kapitału.

Zyski i straty z wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej ujmowane są w wyniku finansowym bieżącego okresu, z wyjątkiem sytuacji, gdy inwestycja w instrument finansowy nie jest przeznaczona do obrotu. MSSF 9 daje możliwość decyzji o wycenie takich

instrumentów finansowych, w momencie ich początkowego ujęcia, w wartości godziwej przez inne całkowite dochody. Decyzja taka jest nieodwracalna. Wyboru takiego można dokonać dla każdego instrumentu osobno. Wartości ujęte w innych całkowitych dochodach nie mogą w późniejszych okresach zostać przekwalifikowane do rachunku zysków i strat.

MSSF 9 wprowadzono nowy model w zakresie ustalania odpisów aktualizujących tj. model oczekiwanych strat kredytowych. Istotny jest także wprowadzony przez MSSF 9 wymóg ujawniania w pozostałych całkowitych dochodach skutków zmian własnego ryzyka kredytowego z tytułu zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

- b) MSSF 15 Przychody z umów z klientami – obowiązujący w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2018 roku

MSSF 15 określa, w jaki sposób i kiedy należy rozpoznawać przychody, jak również wymaga od podmiotów stosujących MSSF istotnych ujawnień. Standard wprowadza jednolity modelu pięciu kroków, oparty na zasadach, który ma być stosowany dla wszystkich umów z klientami przy rozpoznawaniu przychodu.

- c) Wyjaśnienia dotyczące MSSF 15 Przychody z umów z klientami - obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2018 roku,

Zmiany doprecyzowują w jaki sposób:

- i. dokonać identyfikacji zobowiązania do realizacji świadczeń,
- ii. ustalić czy w danej umowie jednostka działa jako zleceniodawca lub agent,
- iii. ustalić sposób rozpoznawania przychodów z tytułu udzielonych licencji (jednorazowo lub rozliczać w czasie)

Zmiany te wprowadzają 2 dodatkowe zwolnienia mające na celu obniżenie kosztów i zawichości dla jednostek przy wdrażaniu standardu.

- d) Zmiany dotyczące MSSF 4 *Stosowanie MSSF 9 Instrumenty finansowe wraz z MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe* - obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2018 roku.

Zmiany mają na celu usunięcie z rachunków zysków i strat jednostek, które wystawiają umowy ubezpieczeniowe, przypadków niedopasowania księgowego. Zgodnie z tymi zmianami dopuszczalne są następujące rozwiązania:

- I. stosowania MSSF 9 Instrumenty finansowe wraz z rozpoznawaniem w całkowitych dochodach a nie rachunku zysków i strat, zmian wynikających z zastosowania MSSF 9 Instrumenty finansowe zamiast MSR 39 Instrumenty finansowe dla wszystkich jednostek, które wystawiają umowy ubezpieczeniowe (tzn. „overlay approach”),
- II. tymczasowego (do 2021 roku) wyłączenia ze stosowania MSSF 9 Instrumenty finansowe dla jednostek, których działalność jest głównie związana z działalnością ubezpieczeniową i stosowania w tym okresie MSR 39 Instrumenty finansowe (tzn. „deferral approach”).

- e) Poprawki do MSSF (2014-2016) - zmiany w ramach procedury wprowadzania corocznych poprawek do MSSF – obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2018 roku

- I. Zmiana MSR 1 *Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy*

Poprawka dotyczy eliminacji krótkoterminowych zwolnień przewidzianych w par. E3-E7 MSSF 1, ponieważ dotyczyły one minionych okresów sprawozdawczych i spełniły

już swoje zadanie. Zwolnienia te umożliwiały jednostkom stosującym MSSF po raz pierwszy skorzystanie z tych samych ujawnień, jakie przysługiwały jednostkom stosującym je od dawna w odniesieniu do:

Ujawniania pewnych danych porównawczych dotyczących instrumentów finansowych, wymaganych wskutek wprowadzenia poprawek do MSSF 7

Przedstawienie danych porównawczych do ujawnień wymaganych do MSR 19, dotyczących wrażliwości zobowiązań z tytułu zdefiniowanych świadczeń na założenia aktuarialne

Retrospektywnego zastosowania wymogów dotyczących jednostek inwestycyjnych, zawartych w MSSF 10, MSSF 12 i MSR 27.

II. Zmiany MSR 28 *Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach*

W poprawce doprecyzowano, że decyzja dotycząca wyceny inwestycji w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach w wartości godziwej przez wynik finansowy (a nie metoda praw własności), którą mogą podjąć organizacje typu venture capital lub inne kwalifikujące się jednostki (np. fundusze wzajemne, fundusze powiernicze) podejmowana jest indywidualnie dla każdej inwestycji w chwili jej początkowego ujęcia. Poprawka dotyczy także możliwości wyboru metody wyceny jednostki inwestycyjnej, będącej podmiotem stowarzyszonym lub wspólnym przedsięwzięciem jednostki niebędącej jednostką inwestycyjną – może ona zachować wycenę w wartości godziwej wykorzystywaną przez ten podmiot, stosując jednocześnie metodę praw własności.

- f) Zmiany dotyczące MSSF 2 Płatności oparte na akcjach - obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2018 roku,

Zmiany doprecyzowują w jaki sposób ujmować niektóre typy płatności w formie akcji. Zmiany te wprowadzają wymogi dotyczące ujmowania:

- (i) transakcji płatności w formie akcji rozliczanych w środkach pieniężnych, zawierających warunek osiągnięcia przez jednostkę określonych wyników gospodarczych,
- (ii) transakcji płatności w formie akcji rozliczanych po potrąceniu podatku,
- (iii) zmian transakcji płatności na bazie akcji z rozliczanych w środkach pieniężnych na rozliczane w instrumentach kapitałowych.

- g) Zmiany dotyczące MSR 40 Nieruchomości inwestycyjne - obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2018 roku

Zmiany mają na celu doprecyzowanie zasady przeniesienia aktywów z i do nieruchomości inwestycyjnych. Zmiana dotyczy paragrafu 57, w którym stwierdzono, że przeniesienie aktywów z i do nieruchomości inwestycyjnych następuje wyłącznie wówczas, gdy występują dowody na zmianę sposobu ich użytkowania. Lista sytuacji zawarta w paragrafach 57(a)-(d) została określona jako lista otwarta podczas, gdy aktualna lista jest listą zamkniętą.

- h) KIMSF nr 22 Transakcje w walucie obcej - obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2018 roku

Interpretacja wyjaśnia ujęcie księgowe transakcji uwzględniających otrzymanie lub zapłatę zaliczki w walucie obcej. Interpretacja dotyczy transakcji w walucie obcej, wówczas, gdy jednostka ujmuje niepieniężne aktywo lub zobowiązanie wynikające z otrzymania lub zapłaty zaliczki w walucie obcej, zanim jednostka ujmuje odnośne aktywo, koszt lub przychód.

Spółka nie skorzystała z możliwości wcześniejszego zastosowania standardów i zmian do standardów zatwierdzonych przez Unię Europejską, które obowiązują dla okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2019 roku:

- a) MSSF 16 Leasing – obowiązujący w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2019 roku

MSSF 16 zastępuje obowiązujące dotychczas rozwiązania w zakresie leasingu obejmujące MSR 17, KIMSF 4, SKI 15 i SKI 27. MSSF wprowadza jeden model ujmowania leasingu u leasingobiorcy wymagający ujęcia aktywa i zobowiązania, chyba że okres leasingu wynosi 12 miesięcy i mniej lub składnik aktywów ma niską wartość. Podejście od strony leasingodawcy pozostaje zasadniczo niezmienione w stosunku do rozwiązań z MSR 17 - nadal wymagana jest klasyfikacja leasingu jako operacyjnego lub finansowego.

- b) Zmiany do MSSF 9 „Instrumenty finansowe” - Kontrakty z cechami przedpłat z ujemną rekompensatą (opublikowane w dniu 12 października 2017 roku, obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2019)

Zmiana doprecyzowuje, iż instrumenty finansowe, które zawierają możliwość wczesnej ich spłaty (przedpłaty) mogąca skutkować ujemną rekompensatą mogą być wyceniane w zamortyzowanym koszcie lub w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, w zależności od modelu biznesowego jednostki w zakresie zarządzania aktywami finansowymi.

- c) KIMSF 23 Niepewność interpretacji dotyczących podatku dochodowego - obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2019 roku

Interpretacja wyjaśnia, jak odzwierciedlić w sprawozdaniu finansowym niepewność związaną z ujmowaniem podatku dochodowego. Interpretacja dotyczy sytuacji, gdy ujęcie danej transakcji lub okoliczności w prawie podatkowym jest niejasne lub sytuacji, gdy jednostka nie jest pewna czy organy podatkowe zaakceptują podejście jednostki lub jej interpretację prawa podatkowego.

- d) Zmiany do MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach” - Udziały długoterminowe w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach (opublikowane w dniu 12 października 2017 roku, obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2019)

Celem zmiany jest wskazanie w jaki sposób wycenić udziały długoterminowe w jednostkach stowarzyszonych lub wspólnych przedsięwzięciach. Dodano paragraf 14A w celu wyjaśnienia, że jednostka stosuje MSSF 9, w tym wymogi dotyczące utraty wartości, do długoterminowych udziałów w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu, które stanowią część inwestycji netto w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu, ale do których metoda praw własności nie jest stosowana. Skreślono paragraf 41 ponieważ Rada uznała, że powtórzyła w nim wymogi zawarte w MSSF 9 i wprowadziła zamieszanie w rachunkowości w odniesieniu do długoterminowych udziałów.

- e) Poprawki do MSSF (2015-2017) - zmiany w ramach procedury wprowadzania corocznych poprawek do MSSF – obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2019 roku

- a. Zmiana do MSSF 3 *Połączenia jednostek* MSSF 11 *Wspólne ustalenia umowne* Precyzuje, co następuje:
- i. jednostka dokonuje ponownej wyceny udziału we wspólnej działalności, która spełnia definicję przedsięwzięcia, gdy uzyskuje nad nim kontrolę.
  - ii. jednostka nie dokonuje ponownej wyceny udziału we wspólnej działalności, która spełnia definicję przedsięwzięcia, jeśli zmiana udziału we wspólnej działalności powoduje powstanie współkontroli lub jej utrzymanie.
- b. Zmiana do MSR 12 *Podatek dochodowy* Precyzuje, iż konsekwencje podatkowe wypłaty dywidend są ujmowane w taki sam sposób jak innych transakcji.

- c. Zmiana do MSR 23 *Koszty finansowania zewnętrznego* Precyzuje, iż jednostka traktuje jako część finansowania zewnętrznego o ogólnym charakterze każde finansowanie związane z wytworzeniem aktywa, kiedy aktywo to jest gotowe do użytkowania lub sprzedaży.
- f) Zmiany dotyczące MSR 19 *Świadczenia pracownicze* - obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2019 roku

Zmiana ta wymaga, aby w przypadku zmian, ograniczeń lub rozliczenia programu określonych świadczeń jednostka:

- przyjmowała aktualne założenia w celu ustalenia kosztów bieżącego zatrudnienia oraz wartości bieżącej zobowiązania z tytułu określonych świadczeń dotyczącego pozostałego okresu,
- ujmowała w wyniku, jako „koszty przeszłego zatrudnienia” lub „zyski lub strat” z tytułu rozliczenia programu, kwoty wynikające z wyceny wartości bieżącej zobowiązania z tytułu określonych świadczeń, przed i po zmianie, przy obecnych założeniach i wartości godziwej aktywów programu na dzień dokonania zmiany, w tym także zmianę nadwyżki nierozpoznanej.”

Standardy i interpretacje przyjęte przez RMSR, które nie zostały jeszcze zatwierdzone przez UE do stosowania:

- a) MSSF 14: Działalność objęta regulacją cen; salda pozycji odroczonej – obowiązujący w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2017 roku
Standard ten jako standard przejściowy, zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej, nie będzie podlegał procesowi przyjęcia.
- b) MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe – obowiązujący w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2021 roku
Wcześniejsze zastosowanie MSSF 17 jest możliwe pod warunkiem wdrożenia MSSF 9 oraz MSSF 15.
- c) Zmiany w zakresie referencji do Założeń Konceptyjnych w MSSF - obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2020 roku.
- d) Zmiany do MSSF 3 „Połączenia przedsięwzięć” – definicja przedsięwzięcia - obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2020 roku.
- e) Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” i MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów” – definicja terminu „istotny” – obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2020 roku.

Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdawcza

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w polskich złotych (PLN). Polski złoty jest walutą funkcjonalną i sprawozdawczą Spółki. Dane w sprawozdaniach finansowych zostały wykazane w tysiącach złotych, chyba, że w konkretnych sytuacjach zostały podane z większą dokładnością.

Kontynuacja działalności

Roczne sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółkę w okresie co najmniej 12 miesięcy od dnia bilansowego, czyli 31.12.2018 roku. Zarząd Spółki nie stwierdza na dzień podpisania sprawozdania istnienia faktów i okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenia dla możliwości kontynuowania działalności w okresie 12 miesięcy

po dniu bilansowym na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź istotnego ograniczenia dotychczasowej działalności. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego do publikacji nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez Spółkę.

Kursy walut obcych

Do wyceny pozycji sprawozdania finansowego z sytuacji finansowej wyrażonych w walutach obcych przyjęto następujące kursy walut obcych w złotych:

	EUR	USD	GBP
31.12.2017	4,1709	3,4813	4,7001
31.12.2018	4,3000	3,7597	4,7895

Zasady rachunkowości przyjęte i stosowane przez Spółkę

Metody wyceny aktywów i pasywów

Składniki aktywów i pasywów prezentuje się i wycenia w sposób przedstawiony poniżej.

Inwestycje w jednostkach zależnych

Na dzień powstania inwestycje w jednostkach zależnych wycenia się według ceny nabycia, zgodnie z MSR 27. Na dzień bilansowy inwestycje w jednostkach zależnych wycenia się według ceny nabycia skorygowanej o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Zgodnie z oceną Zarządu nie nastąpiła utrata wartości inwestycji.

Instrumenty finansowe

Instrumentami finansowymi są aktywa finansowe i zobowiązania finansowe.

Składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe ujmuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wtedy i tylko wtedy, gdy staje się związana postanowieniami umowy instrumentu.

Zaprzestaje się ujmowania składnika aktywów finansowych wtedy i tylko wtedy, gdy:

- a) wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych; lub
- b) przenosi składnik aktywów finansowych, a przeniesienie spełnia warunki zaprzestania ujmowania zgodnie MSSF 9.

Składnik aktywów finansowych przenosi się wtedy i tylko wtedy, gdy:

- a) przenosi umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych; lub
- b) zatrzymuje umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych, ale przyjmuje na siebie zobowiązanie umowne do przekazania przepływów pieniężnych na rzecz jednego lub większej liczby odbiorców.

Zobowiązanie finansowe (lub część zobowiązania finansowego) jest usuwane ze sprawozdania z sytuacji finansowej wtedy i tylko wtedy, gdy zobowiązanie przestało istnieć - to znaczy wtedy, gdy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygaś.

Klasyfikacja i początkowe ujęcie

Składnik aktywów finansowych jest klasyfikowany jako wyceniany po początkowym ujęciu w zamortyzowanym koszcie albo w wartości godziwej przez inne całkowite dochody bądź w wartości godziwej przez wynik finansowy na podstawie:

- a) modelu biznesowego jednostki w zakresie zarządzania aktywami finansowymi oraz
- b) charakterystyki wynikających z umowy przepływów pieniężnych dla składnika aktywów finansowych.

Składnik aktywów finansowych wycenia się w zamortyzowanym koszcie, jeśli spełnione są oba poniższe warunki:

- a) składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy;
- b) warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Składnik aktywów finansowych jest wyceniany w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, jeżeli spełnione są oba poniższe warunki:

- a) składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest zarówno otrzymywanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż składników aktywów finansowych; oraz
- b) warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Wszystkie zobowiązania finansowe klasyfikuje się jako wyceniane po początkowym ujęciu w zamortyzowanym koszcie, z wyjątkiem:

- a) zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy;
- b) zobowiązań finansowych powstałych w wyniku przeniesienia składnika aktywów finansowych, który nie kwalifikuje się do zaprzestania ujmowania, lub wtedy, gdy ma zastosowanie podejście wynikające z utrzymania zaangażowania;
- c) umów gwarancji finansowych;
- d) zobowiązań do udzielenia pożyczki oprocentowanej poniżej rynkowej stopy procentowej;
- e) warunkowej zapłaty ujętej przez jednostkę przejmującą w ramach połączenia jednostek.

Przeklasyfikowanie

Przeklasyfikowanie wszystkich aktywów finansowych dokonuje się wtedy i tylko wtedy, gdy zmienia się model biznesowy w zakresie zarządzania aktywami finansowymi. Przeklasyfikowanie dotyczy wszystkich aktywów finansowych, na które zmiana modelu miała wpływ.

Nie dokonuje się przeklasyfikowania żadnych zobowiązań finansowych.

Wycena

Z wyjątkiem należności z tytułu dostaw i usług, w momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe wyceniane są w wartości godziwej, którą w przypadku aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy powiększa się lub pomniejsza o koszty transakcyjne, które można bezpośrednio przypisać do nabycia lub emisji tych aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych.

W przypadku należności z tytułu dostaw i usług, które nie mają istotnego komponentu finansowania (ustalonego zgodnie z MSSF 15), wycenia się je w momencie początkowego ujęcia w ich cenie transakcyjnej.

Wycena po początkowym ujęciu

Po początkowym ujęciu wycenia się składnik aktywów finansowych:

- a) w zamortyzowanym koszcie;
- b) w wartości godziwej przez inne całkowite dochody;
- c) wartości godziwej przez wynik finansowy.

Określone w MSSF 9 wymogi w zakresie utraty wartości są odpowiednio stosowane.

Po początkowym ujęciu wycenia się zobowiązanie finansowe w wartości godziwej przez wynik finansowy lub w zamortyzowanym koszcie (pozostałe zobowiązania), co jest nieodwołalnie wyznaczone w momencie początkowego ujęcia.

Utrata wartości

Zgodnie z zapisami MSSF 9 stosuje się koncepcję szacowania przewidywanej straty na wartości aktywów finansowych. Już w momencie ujmowania instrumentu po raz pierwszy szacuje się przewidywane straty przy pomocy 3-stopniowego modelu ryzyk kredytowych. Szacowanie strat wartości aktywów finansowych przeprowadzane jest w następujących krokach:

- a) stwierdzenie, że ryzyko kredytowe jest niskie lub brak pogorszenia jakości kredytowej danego aktywa pozwala na kalkulację należnych odsetek od wartości brutto (niepomniejszonej o oszacowane straty) oraz szacowanie strat w perspektywie najbliższych 12 miesięcy od dnia bilansowego,
- b) stwierdzenie, że ryzyko kredytowe wzrosło, aczkolwiek nadal brak dowodów utraty wartości aktywa pozwala nadal kalkulować należne odsetki od wartości brutto (niepomniejszonej o oszacowane straty), jednak zarazem zobowiązuje do oszacowania strat wartości aktywa w perspektywie całego okresu jego funkcjonowania,
- c) stwierdzenie obiektywnych dowodów utraty wartości instrumentu oznacza, że należne odsetki można kalkulować jedynie od wartości netto (pomniejszonej o oszacowane straty) a jednocześnie utratę wartości należy oszacować w perspektywie całego okresu jego funkcjonowania danego instrumentu.

MSSF 9 dopuszcza uproszczenia w przypadku szacowania przyszłych strat w odniesieniu do krótkoterminowych należności handlowych, które nie zawierają elementu finansowego (należności z tytułu sprzedaży lub leasingu). W tych przypadkach jednostka odstępuje od analizy ryzyka kredytowego, a jedynie szacuje straty z tytułu utraty wartości w perspektywie całego okresu funkcjonowania tego instrumentu. Ocenę ryzyka niewypłacalności jednostka przeprowadza w sytuacji braku wywiązania się z zobowiązania przez kontrahenta po upływie 365 dni od dnia wymagalności należności. Ocena ryzyka i ewentualne odpisy dotyczą należności handlowych w relacji z odbiorcami.

Zyski i straty

Zysk lub stratę na składniku aktywów finansowych lub zobowiązaniu finansowym, wycenianym w wartości godziwej, ujmuje się w wyniku finansowym, chyba że składnik lub zobowiązanie jest:

- a) częścią powiązania zabezpieczającego;
- b) inwestycją w instrument kapitałowy i jednostka postanowiła wykazywać zyski i straty z tej inwestycji w innych całkowitych dochodach;
- c) zobowiązaniem finansowym wyznaczonym jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, a jednostka jest zobowiązana do wykazania w innych całkowitych dochodach skutków zmiany ryzyka kredytowego dla tego zobowiązania;
- d) składnikiem aktywów finansowych wycenianym w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, a jednostka jest zobowiązana do ujęcia określonych zmian wartości godziwej w innych całkowitych dochodach.

Dywidendy ujmuje się w wyniku finansowym tylko wtedy, gdy:

- a) powstaje uprawnienie jednostki do otrzymania dywidendy;

- b) istnieje prawdopodobieństwo, że jednostka uzyska korzyści ekonomiczne związane z dywidendą; oraz
- c) wysokość dywidendy można wycenić w wiarygodny sposób.

Zysk lub stratę na wycenianym w zamortyzowanym koszcie składniku aktywów finansowych, który nie jest częścią powiązania zabezpieczającego, ujmuje się w wyniku finansowym, gdy zaprzestano ujmowania tego składnika, poprzez amortyzację lub w celu ujęcia zysków lub strat z tytułu utraty wartości. Zysk lub stratę na wycenianym w zamortyzowanym koszcie zobowiązaniu finansowym, które nie jest częścią powiązania zabezpieczającego, ujmuje się w wyniku finansowym, gdy zaprzestano ujmowania danego zobowiązania finansowego, oraz poprzez amortyzację.

Zasady ujmowania, klasyfikacji i wyceny instrumentów finansowych w roku poprzednim zostały opisane w jednostkowym sprawozdaniu finansowym Spółki za 2017 r. opublikowanym w dniu 16 kwietnia 2018 r.

Pozostałe aktywa trwałe

Do pozostałych aktywów trwałych (długoterminowych) zalicza się wszystkie składniki aktywów, które nie spełniają żadnego z poniższych kryteriów:

- a) oczekuje się, że zostaną zrealizowane lub przeznaczone do sprzedaży lub zużycia w toku normalnego cyklu operacyjnego jednostki,
- b) są w posiadaniu jednostki przede wszystkim z przeznaczeniem do obrotu,
- c) oczekuje się, że zostaną zrealizowane w ciągu dwunastu miesięcy od dnia bilansowego,
- d) stanowią składniki środków pieniężnych lub ich ekwiwalentów chyba, że występują ograniczenia dotyczące ich wymiany, czy wykorzystania do zaspokojenia zobowiązania w przeciągu przynajmniej dwunastu miesięcy od dnia bilansowego.

Zgodnie z powyższym, w pozycji tej należy wykazać należności lub ich części, których termin spłaty nastąpi w okresie dłuższym niż 1 rok od daty bilansowej i które nie zostaną zrealizowane w toku normalnego cyklu operacyjnego jednostki ani nie są przede wszystkim przeznaczone do obrotu.

Pozostałe aktywa trwałe obejmują także wydatki poniesione na dzień bilansowy, stanowiące koszty dotyczące przyszłych okresów (czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów), mając na uwadze zasady istotności i ostrożności.

Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów dotyczące przyszłych okresów sprawozdawczych mogą dotyczyć w szczególności:

- a) kosztów odsetek z tytułu leasingu,
- b) innych kosztów o znaczącej wartości, takich jak np. koszty ubezpieczeń.

Wycena

Należności długoterminowe wycenia się w kwocie wymagającej zapłaty z zachowaniem ostrożności. Wartość należności aktualizuje się uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty poprzez dokonanie odpisu aktualizującego.

Odpisy aktualizujące wartość należności zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub do kosztów finansowych – zależnie od rodzaju należności, której dotyczy odpis aktualizacyjny. Na dzień bilansowy odpisy aktualizujące wartość należności wykazuje się netto z odpowiednimi pozycjami należności długoterminowych.

Należności i pożyczki, które stanowią umowne prawo do otrzymania środków pieniężnych lub innego składnika aktywów finansowych od innej jednostki zaliczane są do aktywów finansowych. W momencie początkowego ujęcia wycenia się je w wartości godziwej. Początkowe ujęcie należności z tytułu sprzedaży towarów i usług następuje według wartości godziwej zapłaty należnej. Jeżeli płatność jest odroczone, to wartość godziwa zapłaty może być niższa niż nominalna wartość należnych środków

pieniężnych lub ich ekwiwalentów. W takiej sytuacji wartość godziwą zapłaty ustala się dyskontując wszystkie przyszłe wpływy w oparciu o kalkulacyjną stopę procentową. Kalkulacyjną stopę procentową w sposób najprostszy ustala się na poziomie:

- a) dominującej stopy procentowej stosowanej do podobnego instrumentu finansowego wyemitowanego przez wystawcę posiadającego podobną wiarygodność kredytową lub
- b) stopy procentowej dyskontującej wartość nominalną instrumentu finansowego do bieżącej, gotówkowej ceny sprzedaży towarów lub usług.

Różnicę pomiędzy nominalną a godziwą wartością należności ujmuje się jako przychód z tytułu odsetek.

Po początkowym ujęciu aktywa te są wyceniane według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej.

Zaliczki, które nie zostaną zrealizowane poprzez otrzymanie środków pieniężnych bądź innych aktywów finansowych, nie stanowią aktywów finansowych i są wyceniane w wartości nominalnej otrzymanych środków lub ekwiwalentów pieniężnych. Zgodnie z powyższym, zapłacone zaliczki w walucie nie są ani dyskontowane ani wyceniane na dzień bilansowy.

Rozliczenia międzyokresowe

Rozliczenia międzyokresowe wycenia się na dzień ich powstania, a także na dzień bilansowy w cenie nabycia.

Rozliczenie kosztów leasingu operacyjnego samolotów dokonywane jest osobno dla każdego z samolotów w cyklu rocznym odpowiadającym pełnym 12 miesiącom okresu leasingu danego samolotu w oparciu o proporcję wykonanego w danym cyklu nalotu w porównaniu z przewidywanym nalotem rocznym.

Odpis pozostałych czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów w koszty danego okresu sprawozdawczego Spółki dokonywany jest stosownie do upływu czasu. Czas i sposób rozliczania kosztów jest każdorazowo uzasadniany charakterem rozliczanych kosztów, z zachowaniem zasady ostrożności.

W transakcjach leasingu zwrotnego wynik stanowiący różnicę pomiędzy ceną sprzedaży do finansującego a kosztem nabycia jest ujmowany w rozliczeniach międzyokresowych po stronie pasywów i rozliczany proporcjonalnie do upływu czasu przez cały okres trwania leasingu zwrotnego.

Należności krótkoterminowe

Dany składnik aktywów zalicza się do aktywów obrotowych, jeśli spełnia jedno z poniższych kryteriów:

- a) oczekuje się, że zostanie zrealizowany lub przeznaczony do sprzedaży lub zużycia w toku normalnego cyklu operacyjnego jednostki,
- b) jest w posiadaniu jednostki przede wszystkim z przeznaczeniem do obrotu,
- c) oczekuje się, że zostanie zrealizowany w ciągu dwunastu miesięcy od dnia bilansowego,
- d) stanowi składnik środków pieniężnych lub ich ekwiwalentów, chyba że występują ograniczenia dotyczące jego wymiany, czy wykorzystania do zaspokojenia zobowiązania w przeciągu przynajmniej dwunastu miesięcy od dnia bilansowego.

Zgodnie z powyższym, w pozycji tej należy wykazać należności lub ich części, których termin spłaty nastąpi w okresie krótszym niż 1 rok od daty bilansowej oraz takie, które zostaną zrealizowane w toku normalnego cyklu operacyjnego jednostki albo są przede wszystkim przeznaczone do obrotu.

Wycena

Należności i pożyczki, które stanowią umowne prawo do otrzymania środków pieniężnych lub innego składnika aktywów finansowych od innej jednostki zaliczane są do aktywów finansowych. W momencie początkowego ujęcia pożyczki wycenia się w zamortyzowanym koszcie, natomiast początkowe ujęcie należności z tytułu sprzedaży towarów i usług następuje według ceny transakcyjnej (jeśli nie ma istotnego komponentu finansowego).

Zaliczki, które nie zostaną zrealizowane poprzez otrzymanie środków pieniężnych bądź innych aktywów finansowych, są aktywami niepieniężnymi i są wyceniane w wartości nominalnej otrzymanych środków lub ekwiwalentów pieniężnych. Zgodnie z powyższym, zapłacone zaliczki w walucie nie są ani dyskontowane ani wyceniane na dzień bilansowy.

Jeżeli jednak płatność nie jest istotnie odroczone to należności są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, z uwzględnieniem odpisów na należności (zgodnie z MSSF 9, jednostka odstępuje od analizy ryzyka kredytowego i szacuje straty z tytułu utraty wartości w perspektywie całego okresu funkcjonowania instrumentu, ocenę ryzyka niewypłacalności przeprowadza w sytuacji braku wywiązania się z zobowiązania przez kontrahenta po upływie 365 dni od dnia wymagalności należności).

Jeżeli należność główną powiększono o odsetki karne naliczone w związku z niedotrzymaniem terminu zapłaty, wartość tych odsetek należy zaprezentować w przychodach finansowych w momencie ich naliczenia.

Na dzień bilansowy należności (poza opisanymi wyżej zaliczkami, które są aktywami niepieniężnymi) wyrażone w walutach obcych należy przeliczyć po obowiązującym na ten dzień średnim kursie ustalonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Jednostka zobowiązana jest podać stosowany kurs wyceny. Różnice kursowe z wyceny należności należy zaliczać do przychodów lub kosztów finansowych.

Należności handlowe na koniec każdego roku obrotowego inwentaryzuje się metodą potwierdzania sald.

Wszystkie należności krótkoterminowe i długoterminowe od spółek z Grupy muszą zostać potwierdzone wzajemnie na dzień sporządzania sprawozdań finansowych.

Aktualizacja wyceny należności

Zgodnie z punktem 5.1.3 MSSF 9 początkowa wycena należności z tytułu dostaw i usług jest dokonana wg ceny transakcyjnej jeśli nie zawierają one istotnego komponentu finansowego. Następnie przeprowadzana jest ocena ewentualnej utraty wartości z użyciem uproszczonego modelu oczekiwanych strat kredytowych.

Wartość należności podlega aktualizacji z uwzględnieniem stopnia prawdopodobieństwa ich zapłaty na zasadzie dokonania odpisów aktualizujących ich wartość w następujących przypadkach:

- a) posiadania należności od dłużników postawionych w stan likwidacji lub upadłości – do wysokości nie objętych gwarancją lub innym zabezpieczeniem – zgłoszonych likwidatorowi lub sędziemu komisarzowi w postępowaniu upadłościowym,
- b) posiadania należności od dłużników, w stosunku do których oddalony został wniosek o ogłoszenie upadłości a majątek dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego w pełnej wysokości należności,
- c) dysponowania należnościami kwestionowanymi przez dłużników lub gdy dłużnicy zalegają z ich zapłatą, natomiast ocena sytuacji majątkowej i finansowej danego dłużnika wskazuje, że ściągnięcie należności w kwocie umownej nie jest możliwe -
- d) w wysokości nie pokrytej gwarancją lub innym zabezpieczeniem spłaty należności,
- e) posiadania należności przeterminowanych (o okresie przeterminowania powyżej 12 miesięcy) lub nie przeterminowanych o znacznym stopniu prawdopodobieństwa ich nieściągalności, w wysokości wiarygodnie oszacowanych kwot odpisów na nieściągalne należności - 100%.

Ponadto wartość należności przeterminowanych ulega spisaniu na podstawie protokołu (podpisanego przez Zarząd) stwierdzającego, iż przewidywane koszty procesowe i egzekucyjne związane z dochodzeniem wierzytelności są równe albo wyższe od kwoty należności.

Odpisy aktualizujące wartość należności zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych, w zależności od rodzaju należności, której dotyczy aktualizacja.

Ustanie przyczyny powodującej dokonane uprzednio odpisy aktualizujące wartość należności powoduje zwiększenie, w równowartości całego lub częściowego odpisu aktualizującego, wartości danej należności oraz związane z tym zwiększenie pozostałych przychodów operacyjnych lub przychodów finansowych.

Należności umorzone, przedawnione lub nieściągalne zmniejszają uprzednio dokonane odpisy aktualizujące ich wartość, natomiast w przypadkach, gdy nie wystąpiła uprzednia ich aktualizacja lub dokonano jej w niepełnej wysokości, należności te zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub finansowych.

Należności wykazuje się w bilansie w pełnej wysokości, również wówczas, gdy istnieje jednocześnie zobowiązanie wobec tego samego kontrahenta.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne obejmują aktywa w formie krajowych środków płatniczych, walut obcych i dewiz. Ekwiwalenty środków pieniężnych są krótkoterminowymi inwestycjami o dużej płynności, łatwo wymiernymi na określone kwoty środków pieniężnych oraz narażonymi na nieznaczne ryzyko zmiany wartości. Przez krótkoterminowe inwestycje należy rozumieć inwestycje do trzech miesięcy.

Do ekwiwalentów środków trwałych należy zaliczyć lokaty, weksle obce, czeki, obligacje. Do środków pieniężnych i ich ekwiwalentów nie zalicza się krótkoterminowych kredytów w rachunkach bieżących oraz krótkoterminowych inwestycji w akcje.

Krajowe środki pieniężne wykazuje się w wartości nominalnej. Środki pieniężne wyrażone w walutach obcych na dzień bilansowy wycenia się po kursie średnim Narodowego Banku Polskiego dla danej waluty.

Rozchód środków pieniężnych w walutach obcych odbywa się metodą FIFO. Różnice kursowe powstałe w związku z wyceną na dzień bilansowy środków pieniężnych wyrażonych w walutach ujmuje się następująco:

- a) dodatnie różnice kursowe zalicza się do przychodów finansowych,
- b) ujemne różnice kursowe zalicza się do kosztów finansowych.

Do środków pieniężnych o ograniczonej możliwości dysponowania zalicza się środki pieniężne stanowiące zabezpieczenie zobowiązań warunkowych na wyodrębnionym rachunku bankowym.

Operacje na rachunkach bankowych podlegają wycenie według przypisanych im kursów walut:

Rodzaj operacji	Kurs waluty stosowany do wyceny
Rachunek walutowy	
1. Wpływ należności z tytułu sprzedaży na rachunek walutowy	kurs średni Narodowego Banku Polskiego z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień wpływu należności
2. Wpływ waluty zakupionej w banku	kurs sprzedaży banku obsługującego Spółkę lub kurs negocjowany (w przypadku przewalutowania)

3. Zapłata zobowiązania z tytułu zakupu towarów lub usług (wypływ waluty)	kurs średni Narodowego Banku Polskiego z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień zapłaty zobowiązań
4. Odsprzedaż waluty do banku	kurs kupna banku lub kurs negocjowany (w przypadku przewalutowania)
Pozostałe operacje	
1. Przychody: a) otrzymane odsetki	kurs średni ogłoszony dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski z dnia poprzedzającego dzień uzyskania przychodu
2. Koszty: a) prowizje i opłaty bankowe	kurs średni ogłoszony dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski z dnia poprzedzającego dzień poniesienia kosztu
Lokaty	
<p>Gdy z rachunku walutowego na lokatę przekazywane są własne środki pieniężne, operację tę wycenia się według kursu, jaki zastosowano do wyceny wpływu waluty na własny rachunek walutowy. Jest to wyłącznie przemieszczenie waluty pomiędzy rachunkami bankowymi jednostki, w wyniku którego wartość posiadanych przez jednostkę środków pieniężnych wyrażonych w walucie obcej nie ulega zmianie.</p> <p>Jeśli na lokatę przekazywane są waluty pochodzące z różnych wpływów, a zatem przeliczone na złote według różnych kursów walut, wówczas do wyceny środków przelanych na lokatę stosuje się metodę FIFO.</p> <p>Również likwidacja lokaty przeliczana jest według "kursu historycznego", tj. tego samego, jaki zastosowano do wyceny waluty w dniu założenia lokaty.</p> <p>W związku z tym, że wycena waluty przekazywanej na lokatę oraz wycofywanej z lokaty odbywa się według kursu historycznego, nie powstaną na tych operacjach różnice kursowe. Również w świetle prawa podatkowego, takie różnice kursowe w wyniku przekazania waluty na lokatę nie powstaną.</p>	

Kapitały własne

Kapitał własny stanowi udział pozostały w aktywach Spółki po odjęciu wszystkich jej zobowiązań (aktywa netto).

Kapitał zakładowy wykazywany jest w wysokości określonej w statucie i wpisanej w rejestrze sądowym. W kapitale zapasowym Spółka ujmuje:

- a) premie z tytułu emisji akcji po cenie przewyższającej ich wartość nominalną, pomniejszoną o koszty emisji,
- b) zyski z lat ubiegłych w kwotach przeznaczonych na ten kapitał na podstawie uchwał Walnych Zgromadzeń Akcjonariuszy.

Na kapitał rezerwowi z aktualizacji wyceny odnosi się:

- a) skutki przeszacowania inwestycji finansowych zakwalifikowanych jako przeznaczone do sprzedaży, powodujące wzrost ich wartości do poziomu cen rynkowych. Obniżenie wartości inwestycji uprzednio przeszacowanej do wysokości kwoty, o którą podwyższono z tego tytułu kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny, jeżeli kwota różnicy z przeszacowania nie była do dnia wyceny rozliczona, zmniejsza ten kapitał (fundusz). Różnice między ceną rynkową a niższą ceną inwestycji odnosi się na przychody finansowe z chwilą sprzedaży inwestycji lub jej przekwalifikowania z długoterminowych do krótkoterminowych wycenianych według cen rynkowych,
- b) odroczony podatek dochodowy dotyczący operacji rozliczanych z kapitałem własnym jest ujmowany w pozycji której dotyczy (na przykład dla aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży w pozycji kapitał rezerwowi z aktualizacji wyceny),
- c) skutki aktualizacji wyceny środków trwałych,

- d) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości środków trwałych, których wycenę uprzednio aktualizowano.

Na kapitał własny w pozycji „zyski zatrzymane” odnosi się:

- a) niepodzielony zysk (nie pokrytą stratę) z lat ubiegłych
- b) korekty popełnionych w poprzednich latach błędów podstawowych w następstwie których sprawozdania finansowego za rok lub lata poprzednie nie można uznać za przedstawiające sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy w sposób rzetelny i jasny,
- c) skutki zmian zasad wyceny.

Rezerwy

Rezerwy stanowią zobowiązania, których kwota lub termin zapłaty są niepewne.

Rezerwy tworzone są, gdy na Spółce ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków, z którymi związane są korzyści ekonomiczne oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania.

Kwota rezerwy stanowi najbardziej właściwy szacunek nakładów niezbędnych do wypełnienia istniejącego obowiązku na dzień bilansowy. W przypadku, gdy skutek zmiany wartości pieniądza w czasie jest istotny, kwota rezerwy odpowiada bieżącej wartości nakładów, które będą niezbędne do wypełnienia obowiązku. Stopa dyskonta ustalana jest przed opodatkowaniem i odzwierciedla bieżące oprocentowanie występujące na rynku kapitałowym oraz ryzyko związane konkretnie z danym składnikiem pasywów.

W przypadku, gdy Spółka posiada odpowiednie przesłanki, że część przewidywanych strat zostanie zwróconych, w sprawozdaniu z całkowitych dochodów ujmuje kwotę netto, natomiast w sprawozdaniu z sytuacji finansowej rezerwę i oczekiwaną należność wykazuje odrębnie – w szyku otwartym.

Spółka tworzy rezerwy na zobowiązania według następujących tytułów:

- a) rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, tworzona w związku z występowaniem dodatnich różnic pomiędzy wartością księgową aktywów i pasywów a ich wartością podatkową,
- b) rezerwy na świadczenia pracownicze,
- c) pozostałe rezerwy.

Rezerwy na świadczenia pracownicze są tworzone i rozwiązywane w ciężar kosztów działalności operacyjnej. Rezerwy na odprawy emerytalne są szacowane metodą aktuarialną.

Pozostałe rezerwy tworzone są w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych, w zależności od okoliczności, z których strata wynika.

Rezerwę zmniejsza faktyczne powstanie straty lub zobowiązania, na które została utworzona.

Spółka weryfikuje stan rezerw na każdy dzień bilansowy. Nieuzasadniona rezerwa podlega rozwiązaniu na dobro pozostałych przychodów operacyjnych lub przychodów finansowych, a rozwiązanie rezerw utworzonych w okresie sprawozdawczym powoduje korektę odpowiednich kosztów.

Rezerwy prezentowane są w podziale na długo i krótkoterminowe. Rezerwy krótkoterminowe stanowią rezerwy, których wykorzystanie przewiduje się w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego. Rezerwy, których termin wykorzystania przewidywany jest powyżej 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do długoterminowych.

Aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego

Spółka księguje skutki podatkowe transakcji w taki sam sposób, w jaki księguje same transakcje lub inne zdarzenia. Na obowiązkowe obciążenia wyniku składają się: podatek bieżący (CIT) oraz podatek odroczonego.

Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego są to kwoty przewidziane w przyszłych okresach do odliczenia od podatku dochodowego ze względu na:

- a) ujemne różnice przejściowe,
- b) przeniesienie na kolejny okres nierozliczonych strat podatkowych oraz
- c) przeniesienie na kolejny okres niewykorzystanych ulg podatkowych.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ustala się w wysokości kwoty przewidzianej w przyszłości do odliczenia od podatku dochodowego, w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi, które spowodują w przyszłości zmniejszenie podstawy obliczenia podatku dochodowego. Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i podlega odpisowi w przypadku kiedy zachodzi wątpliwość osiągnięcia przez Spółkę korzyści ekonomicznych związanych z wykorzystaniem aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego są to kwoty podatku dochodowego wymagające zapłaty w przyszłych okresach w związku z występowaniem dodatnich różnic przejściowych.

Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się w wysokości kwoty przewidzianej do zapłacenia w przyszłości w związku z dodatnimi różnicami przejściowymi. Wartość bilansowa rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego wycenia się z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą stosowane, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe), które obowiązywały prawnie lub obowiązywały faktycznie na dzień bilansowy.

Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku odnoszone są bezpośrednio w kapitał własny, jeśli podatek odroczonego dotyczy pozycji, które w tym samym lub innym okresie zmniejszyły lub zwiększyły bezpośrednio kapitały własne.

Podatek odroczonego jest ujmowany w rachunku zysków i strat, poza przypadkiem gdy dotyczy on pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym. W tym ostatnim wypadku podatek odroczonego jest również rozliczany bezpośrednio w kapitały własne.

Wartość składnika aktywów z tytułu podatku odroczonego podlega analizie na każdy dzień bilansowy, a w przypadku gdy spodziewane przyszłe zyski podatkowe nie będą wystarczające dla realizacji składnika aktywów lub jego części, następuje jego odpis.

Aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego, zgodnie z MSR 12, nie dyskontuje się.

Spółka kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwość do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzania kompensat aktywów z tytułu podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Zobowiązania

Zobowiązania dzieli się na zobowiązania krótko i długoterminowe.

Zobowiązanie zaliczyć należy do zobowiązań krótkoterminowych, jeżeli spełnia jedno z poniższych kryteriów:

- a) oczekuje się, że zostanie ono uregulowane w toku normalnego cyklu operacyjnego jednostki lub
- b) jest w posiadaniu przede wszystkim z przeznaczeniem do obrotu lub
- c) jest ono wymagalne w ciągu dwunastu miesięcy od dnia bilansowego lub
- d) jednostka nie posiada bezwarunkowego prawa do odroczenia daty wymagalności zobowiązania przez okres co najmniej dwunastu miesięcy od dnia bilansowego.

Wszystkie pozostałe zobowiązania zaliczać należy do zobowiązań długoterminowych.

Zobowiązania handlowe i pozostałe

W zobowiązaniach krótkoterminowych w pozycji zobowiązania handlowe i pozostałe Spółka ujmuje zobowiązania związane z zakupem dla działalności operacyjnej materiałów, dóbr, robót, usług, zobowiązania publiczno-prawne, zobowiązania z tytułu wynagrodzeń, a także zobowiązania o charakterze inwestycyjnym.

Zobowiązania z tytułu sprzedaży towarów i usług wycenia się nie rzadziej niż na dzień bilansowy w kwocie wymagającej zapłaty, wraz z należnymi odsetkami.

Zobowiązania w walutach obcych

Zgodnie z MSR 21, wszelkie dodatnie i ujemne różnice kursowe dotyczące aktywów i zobowiązań pieniężnych są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Zobowiązania wyrażone w walutach obcych wycenia się nie rzadziej niż na dzień bilansowy po obowiązującym na ten dzień średnim kursie ustalonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Operacje zakupu skutkujące powstawaniem zobowiązań w walutach obcych ujmuje się w księgach rachunkowych na dzień ich przeprowadzenia po średnim kursie ustalonym dla danej waluty obcej na ten dzień przez Narodowy Bank Polski, chyba że w zgłoszeniu celnym lub innym wiążącym Spółkę dokumencie ustalony zostanie inny kurs. Operacje gospodarcze w walutach obcych, stanowiące uregulowania zobowiązań z rachunku bankowego, ujmuje się w księgach rachunkowych na dzień ich przeprowadzenia po kursie średnim Narodowego Banku Polskiego z dnia poprzedzającego zapłatę zobowiązania.

Różnice kursowe dotyczące zobowiązań wyrażonych w walutach obcych powstałe na dzień ich wyceny lub przy uregulowaniu zobowiązań w walutach obcych zalicza się odpowiednio do „kosztów lub przychodów finansowych” lub, w uzasadnionych przypadkach, do kosztów wytworzenia środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych lub kosztu wytworzenia.

Zgodnie z par. 16 MSR 21 zaliczki stanowią pozycje niepieniężne, które wyceniane są na koniec okresu sprawozdawczego według kursu z dnia zawarcia transakcji (tj. kursu historycznego) za wyjątkiem pozycji wycenianych w wartości godziwej.

Wycena operacji gospodarczych w walutach obcych

Wycena operacji gospodarczych realizowanych w walutach obcych dokonuje się automatycznie w systemie OPTIMA firmy ComArch S.A. według kursów wymiany walut automatycznie pobieranych przez system OPTIMA firmy ComArch S.A. z tabeli kursów średnich Narodowego Banku Polskiego.

Różnice kursowe powstające w trakcie roku obrotowego przy realizacji operacji gospodarczych wyrażonych w walutach obcych są także w sposób automatyczny rozliczane na kontach księgowych.

Aktywa i zobowiązania warunkowe

Warunkowy składnik aktywów stanowi możliwy składnik aktywów, który powstanie na skutek zdarzeń przeszłych oraz którego istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub nie wystąpienia jednego lub wielu niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli Spółki.

Aktywa warunkowe podlegają bieżącej ocenie. W przypadku, gdy zaistnienie wpływu korzyści ekonomicznych stało się praktycznie pewne składnik aktywów i odnośny przychód są ujmowane w okresie, w którym nastąpiła zmiana. W przypadku uprawdopodobnienia wpływu środków Spółka na dzień bilansowy podaje krótki opis charakteru aktywów warunkowych oraz o ile to możliwe wiarygodnie oszacowane skutki finansowe.

Zobowiązanie warunkowe stanowi:

- a) możliwy obowiązek, który powstanie na skutek zdarzeń przeszłych, których istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub nie wystąpienia jednego lub wielu niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli Spółki lub
- b) obecny obowiązek, który powstanie na skutek zdarzeń przeszłych, ale nie jest ujmowany, ponieważ nie jest prawdopodobne, aby konieczne było wydatkowanie środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne lub kwoty obowiązku nie można w wystarczająco wiarygodny sposób wycenić.

Na dzień bilansowy Spółka przedstawia w odniesieniu do każdego zobowiązania warunkowego krótki opis charakteru zobowiązania oraz, jeśli jest to możliwe, wiarygodnie oszacowaną wartość skutków finansowych, przesłanki świadczące o istnieniu niepewności co do kwoty lub terminu wystąpienia wpływu środków oraz możliwości uzyskania zwrotów.

Zobowiązania podlegają bieżącej ocenie w celu ustalenia czy wpływ środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne stał się prawdopodobny. W przypadku uprawdopodobnienia wpływu środków Spółka tworzy rezerwę w okresie, w którym nastąpiło uprawdopodobnienie.

Zasady ustalania wyniku finansowego

Wynik finansowy

Spółka sporządza sprawozdanie z całkowitych dochodów w wersji kalkulacyjnej.

Na wynik finansowy netto składa się:

- a) wynik działalności operacyjnej Spółki z uwzględnieniem pozostałych kosztów i pozostałych przychodów operacyjnych,
- b) wynik z operacji finansowych,
- c) obowiązkowe obciążenie wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych oraz podatku odroczonego.

Wynik działalności operacyjnej stanowi różnicę między przychodami netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, świadczenia usług z uwzględnieniem dotacji, opustów, rabatów i innych zwiększeń lub zmniejszeń, bez podatku od towarów i usług oraz pozostałymi przychodami operacyjnymi a wartością sprzedanych produktów, towarów i materiałów wycenionych w kosztach wytworzenia lub cenach nabycia powiększoną o całość poniesionych od początku roku obrotowego kosztów ogólnych (zarządu), kosztów sprzedaży oraz pozostałych kosztów operacyjnych.

Przez pozostałe przychody i koszty operacyjne należy rozumieć koszty i przychody związane pośrednio z działalnością operacyjną Spółki.

Wynik operacji finansowych stanowi różnicę między przychodami finansowymi a kosztami finansowymi.

Spółka przyjmuje zastosowanie metody netto do prezentacji wyniku na transakcjach w postaci zysku lub straty, w zakresie:

- a) zbycia niefinansowych aktywów trwałych (wartości niematerialne, środki trwałe, środki trwałe w budowie) – w pozostałych przychodach lub kosztach operacyjnych,
- b) zbycia inwestycji (długo i krótkoterminowych aktywów finansowych) – w przychodach lub kosztach finansowych,
- c) różnic kursowych (nadwyżki różnic dodatnich nad ujemnymi i odwrotnie) – w przychodach lub kosztach finansowych.

Świadczenie usług

Przychody rozpoznaje się w momencie wykonania usługi, czyli zgodnie z zapisem par.31 MSSF 15, przy czym za wykonanie usługi uznawane jest wykonanie operacji lotniczej (lotu).

Dla każdego zobowiązania do wykonania świadczenia spełnianego w miarę upływu czasu ujmuje się przychody w miarę upływu czasu, mierząc stopień całkowitego spełnienia tego zobowiązania do wykonania świadczenia. Celem pomiaru jest określenie postępu w spełnianiu zobowiązania jednostki do przeniesienia kontroli nad dobrami lub usługami przyrzeczonymi klientowi (tj. stopnia spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia).

Przychody finansowe

Na przychody finansowe składają się głównie odsetki od lokat wolnych środków na rachunkach bankowych, prowizje i odsetki od udzielonych pożyczek, odsetki z tytułu zwłoki w regulowaniu należności, wielkość rozwiązanych rezerw dotyczących działalności finansowej, przychody ze sprzedaży papierów wartościowych, dodatnie różnice kursowe, różnice kursowe z działalności finansowej (per saldo), przywrócenie utraconej wartości inwestycji, wartość umorzonych kredytów i pożyczek.

Koszty działalności operacyjnej

Koszty zużytych materiałów, towarów i wyrobów gotowych Spółka ujmuje w tym samym okresie w jakim są ujmowane przychody ze sprzedaży tych składników zgodnie z zasadą współmierności przychodów i kosztów.

Spółka prowadzi ewidencję kosztów działalności podstawowej w układzie rodzajowym oraz kalkulacyjnym. Koszty w pierwszej kolejności grupowane są w układzie według rodzajów na kontach zespołu 4, a dla potrzeb sporządzania sprawozdań finansowych rozliczane są koszty według celów.

Koszty finansowe

Na koszty finansowe składają się głównie odsetki od kredytów i pożyczek, odsetki za zwłokę w zapłacie zobowiązań, utworzone rezerwy na pewne lub prawdopodobne straty z operacji finansowych, wartość w cenie nabycia sprzedanych udziałów, akcji, papierów wartościowych, prowizje i opłaty manipulacyjne, odpisy aktualizujące należności odsetkowe oraz wartość inwestycji krótkoterminowych, dyskonto i różnice kursowe z działalności finansowej (per saldo), oraz w przypadku leasingu finansowego inne opłaty za wyjątkiem rat kapitałowych.

Wypłata dywidend

Przychody z tytułu dywidend są ujmowane w momencie, kiedy zostaje ustanowione prawo akcjonariuszy do otrzymania płatności.

Transakcje w walutach obcych

Transakcje przeprowadzane w walutach obcych są ujmowane po przeliczeniu na walutę funkcjonalną przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji. Dzień zawarcia transakcji to dzień, w którym transakcja po raz pierwszy spełnia warunki ujęcia jej zgodnie z MSSF.

W przychodach finansowych wykazywana jest nadwyżka zysków kursowych nad stratami kursowymi, a w kosztach finansowych nadwyżka strat kursowych nad zyskami kursowymi środków pieniężnych wynikająca z transakcji bankowych. Zrealizowane oraz naliczone statystyczne różnice kursowe od należności z tytułu dostaw i usług a także od zobowiązań z tytułu dostaw i usług ujmowane są odpowiednio w przychodach lub kosztach finansowych.

Podatek dochodowy

Wynik finansowy brutto korygują bieżące zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych oraz zmiana stanów aktywów i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Przepływy pieniężne

Spółka sporządzając sprawozdanie z przepływów pieniężnych wychodzi od zysku netto. Podatek prezentowany jest w odrębnej pozycji rachunku przepływów pieniężnych: Podatek zapłacony.

Sprawozdawczość według segmentów

Informacje dotyczące segmentów działalności Spółka prezentuje w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

5.5 Noty do sprawozdania finansowego sporządzonego za okres sprawozdawczy od 1 stycznia do 31 grudnia 2018

5.5.1 Przychody ze sprzedaży

	Za okres: od 01.01.2018 do 31.12.2018 000*PLN	Za okres: od 01.01.2017 do 31.12.2017 000*PLN
Przychody z tytułu opłat licencyjnych	24.000	18.000
	24.000	18.000

5.5.2 Koszty według rodzaju

	Za okres: od 01.01.2018 do 31.12.2018 000'PLN	Za okres: od 01.01.2017 do 31.12.2017 000'PLN
Usługi obce	825	498
Podatki i opłaty	26	7
Wynagrodzenia	410	405
Ubezpieczenia społeczne	26	20
Pozostałe koszty	123	75
	1.410	1.004
Koszty ogólnego zarządu	1.410	1.004
	1.410	1.004

5.5.3 Przychody i koszty finansowe

	Za okres: od 01.01.2018 do 31.12.2018 000'PLN	Za okres: od 01.01.2017 do 31.12.2017 000'PLN
Przychody finansowe		
Odsetki od środków na rachunkach bankowych	-	-
Różnice kursowe	2	-
Pozostałe przychody finansowe	3 989	59
	3 991	59
Koszty finansowe		
Różnice kursowe	2.277	3.647
	2.277	3.647
Ogółem koszty/przychody finansowe netto	1 714	(3.588)

Przychody finansowe obejmują naliczone za 2018 rok oprocentowanie wpłaconych uprzednio przez Spółkę zaliczek na dostawy samolotów B737MAX-8 od firmy Boeing, obciążające spółkę zależną Enter Air Sp. z o.o., która rozpoczęła odbiór przedmiotowych samolotów w 2018 roku.

Ze względu na zawartą w styczniu 2019 roku umowę cesji wierzytelności z tytułu zaliczek wpłaconych do firmy Boeing na dostawy nowych samolotów, Spółka dokonała wyceny wierzytelności walutowej z tego tytułu (poprzednio zaliczki te były traktowane jako pozycje niepieniężne i nie były wyceniane).

5.5.4 Podatek dochodowy

	Za okres: od 01.01.2018 do 31.12.2018 000'PLN	Za okres: od 01.01.2017 do 31.12.2017 000'PLN
Podatek bieżący	3.172	622
Podatek odroczony	1.467	1.938
	4.639	2.560

Zastosowana stawka podatku dochodowego (część bieżąca oraz odroczone) w prezentowanym okresie wyniosła 19%.

Uzgodnienie wysokości podatku dochodowego w sprawozdaniu z całkowitych dochodów z wynikiem finansowym:

	Za okres: od 01.01.2018 do 31.12.2018 000'PLN	Za okres: od 01.01.2017 do 31.12.2017 000'PLN
Zysk przed opodatkowaniem	24.304	13.409
Podatek wyliczony wg stawek krajowych, mających zastosowanie do dochodów w poszczególnych krajach	4.618	2.548
Podatek od dochodów niepodlegających opodatkowaniu	(1.898)	(1.900)
Podatek od kosztów niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	452	(19)
Strata podatkowa podlegająca odliczeniu	-	(6)
Inne	-	-
Obciążenie wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego bieżącego	3 172	622
Obciążenie wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego odroczonego	1.467	1.938
Obciążenia wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego razem:	4.639	2.560
Efektywna stopa podatkowa	19%	19%

5.5.5 Zysk przypadający na jedną akcję

Podstawowy zysk na udział wylicza się jako iloraz zysku przypadającego na akcjonariuszy Spółki oraz średniej ważonej liczby akcji zwykłych w trakcie roku.

Wskaźnik zysku na akcję kształtuje się następująco:

	Za okres: od 01.01.2018 do 31.12.2018 000*PLN	Za okres: od 01.01.2017 do 31.12.2017 000*PLN
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy Spółki	19.665	10.848
Liczba akcji na koniec okresu	17.543.750	17.543.750
Podstawowy zysk na jeden akcję (zwykły i rozwodniony) w złotych	1,121	0,618

Szczegóły dotyczące emisji akcji mające miejsce w 2014 i 2015 zostały podane w nocie 5.5.13.

Rozwodniony zysk na akcję wylicza się korygując średnią ważoną liczbę akcji zwykłych w taki sposób, jak gdyby nastąpiła zamiana na akcje wszystkich powodujących rozwodnienie potencjalnych akcji zwykłych. Spółka nie posiada składników powodujących rozwodnienie potencjalnych akcji a w latach 2017 i 2018 nie nastąpiła zmiana ilości wyemitowanych akcji.

5.5.6 Dywidenda

W 2 kwartale 2018 roku nastąpiła wypłata dywidendy za rok 2017. Pozostała część zysku została przeniesiona na kapitał zapasowy.

Kwota wypłaconej dywidendy w (PLN)	9.649.121,08
Ilość akcji uprawnionych do wypłaty dywidendy	17.543.750
Dywidenda na jedną akcję (PLN)	0,55

W okresie objętym sprawozdaniem spółka wykazała zysk netto w kwocie 19.665 tys. zł. Zarząd Spółki rekomenduje aby zysk został przeznaczony na pokrycie nierozliczonego wyniku lat ubiegłych i wypłatę dywidendy.

5.5.7 Inwestycje w jednostkach zależnych

	miejsce siedziby spółki	procent posiadanych udziałów %	procent posiadanych głosów %	metoda konsolidacji
Enter Air sp. z o.o.	Warszawa	100%	100%	pełna
Enter Air Services sp. z o.o.	Warszawa	100%	100%	pełna
EnterAir.cz s.r.o.	Mosnov	100%	100%	pełna
Enter Air International LTD	Dublin	100%	100%	pełna
Enter Air Executive services	Warszawa	100%	100%	pełna

Enter Air Sp. z o.o. została utworzona 15.10.2009 roku. Enter Air S.A. objęła 100% udziałów w tej spółce – szczegóły zostały przedstawione w nocie 5.5.13.

Enter Air Services sp. z o.o. została utworzona 24 maja 2012 roku, jako nowa spółka, w której Enter Air sp. z o.o. objęła 100% udziałów.

EnterAir.cz s.r.o. została utworzona 20 lipca 2012 roku, jako nowa spółka, w której Enter Air sp. z o.o. objęła 100% udziałów.

Enter Air International LTD została utworzona 2 stycznia 2014 roku, jako nowa spółka, w której Enter Air sp. z o.o. objęła 100% udziałów.

Enter Air Executive Services sp. z o.o. została utworzona 28 sierpnia 2014 roku, jako nowa spółka, w której Enter Air sp. z o.o. objęła 60% udziałów. W dniu 24 lipca 2015 Enter Air sp. z o.o. odkupiła udziały pozostające poza kontrolą i od tej daty posiada 100% udziałów Enter Air Executive Services sp. z o.o.

5.5.8 Należności pozostałe – długoterminowe

	Stan na dzień 31.12.2018 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2017 000' PLN
PDP Boeing	0	92.153
	<u>0</u>	<u>92.153</u>

Na dzień 31 grudnia 2018 roku należność z tytułu zaliczek wpłaconych do firmy Boeing została przeklasyfikowana do części krótkoterminowej.

Spółka zależna od Enter Air S.A. – Enter Air Sp. z o.o. odebrała 2 samoloty B737-8 Max. Pierwszy z nich został odebrany w grudniu 2018, a drugi w styczniu 2019 roku. W styczniu 2019 roku zawarta została umowa cesji wierzytelności przenosząca prawa do wpłaconych do firmy Boeing zaliczek (PDP, czyli *Pre-Delivery Payment*) ze Spółki Enter Air S.A. na Spółkę Enter Air Sp. z o.o.

W okresie 1-2 lat Enter Air Sp. z o.o. planuje pozyskanie kolejnego samolotu B737-8 Max, którego dostawa jest przewidziana na 4 kwartał 2020 roku. Szacowany poziom nakładów inwestycyjnych wyniesie 8 mln USD. Spółka planuje pokryć te nakłady ze środków własnych pochodzących z zysku.

W okresie 2-4 lat Enter Air Sp. z o.o., poza powyższą inwestycją planuje pozyskanie kolejnych samolotów B737-8 Max, których dostawa jest przewidziana odpowiednio na 1 kwartał 2021, a następnie na 2 kwartał 2022. Szacowany poziom nakładów inwestycyjnych wyniesie 8 mln USD na każdy samolot. Spółka planuje pokryć te nakłady ze środków własnych pochodzących z zysków okresów przyszłych.

5.5.9 Należności handlowe oraz pozostałe - krótkoterminowe

	Stan na dzień 31.12.2018 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2017 000' PLN
Należności handlowe	24.007	18.000
Należności z tytułu odsetek	3.989	-
PDP Boeing	89.876	-
	<u>117.872</u>	<u>18.000</u>

Należności handlowe dotyczą głównie opłaty licencyjnej – należność od spółki zależnej Enter Air Sp. z o.o.

5.5.10 Należności podatkowe

	Stan na dzień 31.12.2018 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2017 000' PLN
Nadpłata podatku VAT	167	47
	<u>167</u>	<u>47</u>

5.5.11 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	Stan na dzień 31.12.2018 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2017 000' PLN
Środki pieniężne w kasie i w banku	3.771	753
	<u>3.771</u>	<u>753</u>

Dla potrzeb rachunku przepływów pieniężnych w skład środków pieniężnych wchodzi środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych.

	Stan na dzień 31.12.2018 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2017 000' PLN
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	3.771	753
	<u>3.771</u>	<u>753</u>

5.5.12 Rozliczenia międzyokresowe

	Stan na dzień 31.12.2018 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2017 000' PLN
Rozliczenie VAT naliczony	-	3
Pozostałe rozliczenia kosztów	62	71
	<u>62</u>	<u>74</u>

5.5.13 Kapitał podstawowy

	Stan na dzień 31.12.2018 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2017 000' PLN
Kapitał akcyjny wyemitowany i zapłacony ('000 PLN)	17.544	17.544
Liczba akcji (w sztukach)	17.543.750	17.543.750
Wartość nominalna jednej akcji (PLN)	1	1
Wartość nominalna wszystkich akcji ('000 PLN)	<u>17.544</u>	<u>17.544</u>

Seria	Liczba szt.	Data Rejestracji
Stan na 1 stycznia 2018 w tym:		
A – Kapitał zakładowy	100.000	
B - za udziały Enter Air Sp. z o.o.	10.443.747	09/02/2015
B - za znak towarowy	3	
C – Oferta publiczna	7.000.000	30/12/2015
Razem	17.543.750	
Stan na 31 grudnia 2018	17.543.753	

W 2018 roku miały miejsce następujące zdarzenia, w wyniku których spółka ENT Investments, której udziałowcem większościowym jest Pan Marcin Kubrak, stała się uprawniona do 9.206.087 (dziewięć milionów dwieście sześć tysięcy osiemdziesiąt siedem) akcji:

- W dniu 17 grudnia 2018 Grzegorz Wojciech Polaniecki zbył 2.314.939 (dwa miliony trzysta czternaście tysięcy dziewięćset trzydzieści dziewięć) zdematerializowanych akcji w Spółce w drodze wniesienia akcji Spółki do spółki ENT Investments Ltd. z siedzibą na Malcie (B2, Industry Street, Qomi 3000 Malta, zarejestrowanej pod numerem C 86312) (zwanej dalej „ENT Investments”), stanowiących ok. 13,20 % kapitału zakładowego Spółki i ok. 13,20% głosów w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu Spółki.
- W dniu 17 grudnia 2018 Marcin Andrzej Kubrak zbył 6.891.148 (sześć milionów osiemset dziewięćdziesiąt jeden tysięcy sto czterdzieści osiem) zdematerializowanych akcji w Spółce w drodze wniesienia akcji Spółki do spółki ENT Investments stanowiących ok. 39,28 % kapitału zakładowego Spółki i ok. 39,28 % głosów w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu Spółki.

Akcjonariusze Enter Air S.A. posiadający bezpośrednio lub pośrednio poprzez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu według stanu na dzień 31 grudnia 2018:

Akcjonariusz	Liczba akcji	Udział w kapitale zakładowym i ogólnej liczbie głosów
ENT Investments Ltd	9.206.087	52,48%
Fundusze zarządzane przez Nationale-Nederlanden Powszechne Towarzystwo Emerytalne S.A.:		
- Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny	1.812.000	10,76%
- Nationale-Nederlanden Dobrowolny Fundusz Emerytalny		
Fundusze zarządzane przez Investors Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.	1.522.000	8,68%
OFE Generali	1.779.601	10,14%

Powyższa informacja o stanie posiadania akcji emitenta przez akcjonariuszy posiadających co najmniej 5% w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu sporządzona została na podstawie następujących dokumentów:

- wykazów przekazywanych emitentowi przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych w Warszawie w trybie art. Art. 406³ § 8 kodeksu spółek handlowych,
- informacji uzyskanych od akcjonariuszy w drodze realizacji przez nich obowiązków nałożonych na akcjonariuszy spółek publicznych mocą odpowiednich postanowień ustaw z dnia

29.07.2005 r., tj.: ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (art. 69 i art. 69a) i ustawy o obrocie instrumentami finansowymi,

- zawiadomień przekazywanych przez osoby pełniące obowiązki zarządcze u emitenta w trybie art. 19 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie nadużyć na rynku (rozporządzenie w sprawie nadużyć na rynku) oraz uchylające dyrektywę 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i dyrektywy Komisji 2003/124/WE, 2003/125/WE i 2004/72/WE (Dz. U. UE. L. z 2014 r. Nr 173, str. 1 z późn. zm.).

Z uwagi na obowiązujące przepisy prawa przewidujące szczególny tryb oraz zasady powiadamiania spółki publicznej na temat zmiany stanu posiadania akcji przez akcjonariuszy wyłącznie po przekroczeniu ustawowych progów takiej zmiany, nie można wykluczyć, iż rzeczywisty stan posiadania akcji przez akcjonariuszy nieznacznie różni się od stanu przedstawionego powyżej.

Spółka nie posiada również informacji by w okresie następującym po okresie sprawozdawczym, do dnia publikacji niniejszego raportu nastąpiły zmiany w stanie posiadania akcji przez akcjonariuszy posiadających co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki.

Wszystkie wyemitowane przez podmiot dominujący akcje są akcjami zwykłymi bez żadnego uprzywilejowania co do uczestnictwa w podziale zysku.

5.5.14 Kapitał zapasowy

	Stan na dzień 31.12.2018 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2017 000' PLN
Stan na początek okresu	124.288	120.137
- w tym <i>agio</i>	86.652	86.652
Nadwyżka ceny emisyjnej nad ceną nominalną akcji	-	-
Koszty emisji akcji serii C	-	-
Przeniesienie zysku z poprzedniego okresu na kapitał zapasowy	1.200	4.151
Stan na koniec okresu	125.488	124.288

5.5.15 Podatek odroczony

	Stan na dzień 31.12.2018 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2017 000' PLN
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego:		
- aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego przypadające do realizacji po upływie 12 miesięcy	-	-
- aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego przypadające do realizacji w ciągu 12 miesięcy	443	12
	<u>443</u>	<u>12</u>
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego:		
- zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego przypadające do uregulowania po upływie 12 miesięcy	-	-
- zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego przypadające do uregulowania w ciągu 12 miesięcy	5.318	3.420
	<u>5.318</u>	<u>3.420</u>

Zmiany stanu brutto odroczonego podatku dochodowego przedstawiają się następująco:

	Stan na dzień 31.12.2018 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2017 000' PLN
Stan na początek okresu	3.408	1.470
Obciążenie wyniku finansowego	1.467	1.938
Pomniejszenie kapitału własnego	-	-
Stan na koniec okresu	<u>4.875</u>	<u>3.408</u>

Zmiana stanu aktywów i zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego w trakcie roku przedstawione zostały w tabelach poniżej.

Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego

	Wycena bilansowa 000' PLN	Opłata licencyjna 000' PLN	Pozostałe 000' PLN	Razem 000' PLN
Stan na 31 grudnia 2016	-	1.520	-	1.520
Wpływ na wynik finansowy	-	1.900	-	1.900
Wpływ na kapitał własny	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2017	<u>-</u>	<u>3.420</u>	<u>-</u>	<u>3.420</u>
Wpływ na wynik finansowy	-	1.140	758	1.898
Wpływ na kapitał własny	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2018	<u>-</u>	<u>4.560</u>	<u>-</u>	<u>5.318</u>

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

	ZUS do zapłaty w następnym miesiącu	Wynagrodzenia do wypłaty w następnym miesiącu	Wycena bilansowa	Strata podatkowa	Pozostałe	Razem
	000' PLN	000' PLN	000' PLN	000' PLN	000' PLN	000' PLN
Stan na 31 grudnia 2016	1	-	38	6	5	50
Wpływ na wynik finansowy	-	5	(38)	(6)	1	38
Wpływ na kapitał własny	-	-	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2017	1	5	-	-	6	12
Wpływ na wynik finansowy	(1)	(1)	433	-	-	431
Wpływ na kapitał własny	-	-	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2018	-	4	433	-	6	443

5.5.16 Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania

	Stan na dzień 31.12.2018 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2017 000' PLN
Zobowiązania handlowe	20	17
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	17	20
Zobowiązanie z tytułu podatku VAT	0	-
Inne w tym wobec ZUS	7	23
	44	60

Średni termin płatności zobowiązań handlowych wynosi 30 dni. Spółka posiada zasady zarządzania ryzykiem finansowym zapewniające regulowanie zobowiązań w wyznaczonym terminie.

5.5.17 Rezerwy

	Stan na dzień 31.12.2018 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2017 000' PLN
Długoterminowe	-	-
Krótkoterminowe	33	33
	33	33

5.5.18 Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych

Spółka nie zatrudnia pracowników etatowych w związku z tym nie występują zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych.

5.5.19 Zobowiązania warunkowe

Enter Air S.A. jest gwarantem spłaty zobowiązań z tytułu leasingu finansowego samolotu Boeing 737 MAX-8 przez Spółkę Enter Air Sp. z o.o.

6 INFORMACJE DODATKOWE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

6.1 Transakcje z podmiotami powiązаныmi

Transakcje pomiędzy Spółką i podmiotami powiązаныmi ujawnione zostały poniżej.

Transakcje handlowe

W latach 2017-2018 nie wystąpiły żadne transakcje z podmiotem dominującym.

W roku 2018 Spółka zawarła następujące transakcje z podmiotem powiązаныm Enter Air sp. z o.o.

	Za okres: od 01.01.2018 do 31.12.2018 000' PLN	Za okres: od 01.01.2017 do 31.12.2017 000' PLN
Zakupy usług		
- koszty dotyczące najmu biura będącego siedzibą Enter Air S.A.	92	92
Sprzedaż usług		
- opłata licencyjna	24.000	18.000
- odsetki dotyczące finansowania Enter Air Sp.z o.o.	3.989	0

Zakupy i sprzedaż usług odbywały się w oparciu o ceny rynkowe.

Salda rozrachunków z podmiotami powiązаныmi na dzień bilansowy wyglądają następująco:

	Stan na dzień 31.12.2018 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2017 000' PLN
Należności od jednostek powiązanych:		
Enter Air sp. z o.o. / należności z tytułu dostaw i usług	27.989	18.000
	<u>27.989</u>	<u>18.000</u>
Zobowiązania wobec jednostek powiązanych:		
Enter Air sp. z o.o. / zobowiązania z tytułu dostaw i usług	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>

6.2 Istotne zmiany wartości kwot szacunkowych prezentowanych w poprzednich okresach śródrocznych bieżącego roku obrotowego lub w poprzednich latach obrotowych oraz korekty poprzednich okresów

W roku 2018 nie dokonywano korekt dotyczących poprzednich okresów.

W roku 2017 dokonano korekty wyniku lat ubiegłych (rok 2016), która była związana z błędnym ujęciem zaliczek na dostawy nowych samolotów jako aktywów pieniężnych, które podlegają wycenie na koniec okresu według kursu na ostatni dzień okresu, za który przygotowywane jest sprawozdanie. Po przeanalizowaniu dotychczasowego podejścia Zarząd uznał, że zaliczki te nie spełniały przesłanek do traktowania ich jako aktywa pieniężne. Z uwagi na fakt, iż na koniec 2016 roku nie istniały przesłanki by traktować zaliczki na dostawę samolotów jako aktywa pieniężne dokonano korekty wyniku lat ubiegłych.

W 2018 roku ze względu na fakt, że w styczniu 2019 roku nastąpiła cesja wierzytelności od Boeing na spółkę zależną Enter Air Sp. z o.o., Spółka dokonała wyceny tej wierzytelności na dzień bilansowy. Wycena została dokonana w związku ze zmianą osądu dotyczącego wykorzystania zaliczek, które zostały uznane za pozycje pieniężne.

6.3 Wynagrodzenia kluczowych członków kadry kierowniczej

Wynagrodzenia Zarządu Spółki i Rady Nadzorczej zostały ustanowione w oparciu o politykę wynagradzania członków organów Grupy Kapitałowej Enter Air. Polityka ta została zatwierdzona w trakcie posiedzenia Rady Nadzorczej Spółki w dn. 23.12.2015. Na tej podstawie w 2018 roku wypłacono wynagrodzenia w następującej wysokości:

	Stan na dzień 31.12.2018 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2017 000' PLN
Wynagrodzenie Zarządu	240	240
Wynagrodzenie Rady Nadzorczej	170	145

6.4 Pożyczki udzielone podmiotom powiązanym

W okresie objętym sprawozdaniem Enter Air S.A. nie udzielała pożyczek jednostkom powiązanym.

	Za okres: od 01.01.2018 do 31.12.2018 000' PLN	Za okres: od 01.01.2017 do 31.12.2017 000' PLN
Stan na początek okresu	-	-
Kwota nowo-udzielonych pożyczek	-	31.681
Splata udzielonych pożyczek	-	(31.681)
Stan na koniec okresu	0	0

W roku 2018 jak i w poprzednich nie udzielano pożyczek, gwarancji ani poręczeń Członkom Zarządu, Rady Nadzorczej.

6.5 Instrumenty finansowe

W związku z prowadzoną działalnością holdingową w 2018 roku Spółka nie była narażona na istotne ryzyka.

Kategorie instrumentów finansowych

	Stan na dzień 31.12.2018 000' PLN	Stan na dzień 31.12.2017 000' PLN
Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie		
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	3.771	753
Należności handlowe oraz pozostałe - krótkoterminowe	117.872	18 000
Należności pozostałe - długoterminowe	0	92.153
	121.643	108.906
Pozostałe zobowiązania finansowe		
Zobowiązania handlowe	44	60
	44	60

W roku 2017 aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie były zaprezentowane jako pożyczki i należności własne.

6.6 Zdarzenia po dniu bilansowym

Nie wystąpiły żadne wydarzenia mające wpływ na informacje prezentowane w sprawozdaniu.

Ze względu na zdarzenia lotnicze z udziałem samolotów B737MAX, w 2019 roku polskie i europejskie władze lotnicze zdecydowały o czasowym wstrzymaniu operacji samolotami tego typu, do czasu wyjaśnienia przyczyn i wdrożenia działań korygujących. Na moment złożenia niniejszego sprawozdania termin wznowienia operacji samolotami tego typu nie jest znany. Samoloty B737MAX stanowią jedynie 8% floty Spółki zależnej – Enter Air Sp. z o.o. według stanu na kwiecień 2019 r., dlatego wpływ na realizację programu przewozowego nie będzie istotny.

W styczniu 2019 roku zawarta została umowa cesji wierzytelności przenosząca prawa do wpłaconych do firmy Boeing zaliczek ze Spółki Enter Air S.A. na Spółkę Enter Air Sp. z o.o.

6.7 Sprawy sądowe

Na moment sporządzenia niniejszego sprawozdania, przed Sądem Okręgowym w Warszawie, toczy się jedna sprawa sądowa z udziałem Spółki i Enter Air Sp. z o.o. Przedmiotem sporu jest roszczenie o zaniechanie rozpowszechniania treści naruszających dobra osobiste byłych pracowników Spółki Enter Air Sp. z o.o.

Kwota roszczenia to 250.000 PLN na rzecz każdego z pozwanych (łącznie 500.000 PLN) tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych oraz o zaniechanie działań naruszających dobra osobiste. Postępowanie nie jest prawomocne.

Zarząd stoi na stanowisku, że nawet w razie nałożenia przez Sąd Apelacyjny kary, ryzyko obciążenia Spółki jest niskie, gdyż podjęte zostały wszystkie możliwe działania mające na celu wykonanie postanowienia o zabezpieczeniu, co powinno skutkować odmową uwzględnienia wniosku o nałożenie kary.

6.8 Wynagrodzenie firmy audytorskiej

Firma audytorska została wybrana przez Radę Nadzorczą uchwałą z dnia 13 czerwca 2017 r. w sprawie wyboru firmy audytorskiej do badania:

- sprawozdania finansowego Spółki za 2017 i 2018 rok;
- skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej za 2017 oraz 2018 rok (łącznie z przeglądem).

Jako firmę audytorską do badania sprawozdań finansowych wybrano firmę PKF Consult Sp. z o.o. Sp. k. z siedzibą w Warszawie, wpisaną na listę firm audytorskich pod nr 477.

Umowę podpisano w dniu 17 lipca 2017 r. Umowę zawarto na czas określony, niezbędny do wykonania badania sprawozdania finansowego. Łączna wysokość wynagrodzenia za badanie sprawozdania jednostkowego za 2018 rok wynosi 33 tys. Wynagrodzenie za przeglądy śródrocznych sprawozdań finansowych wyniosły 63 tys. zł.

Wynagrodzenie audytora w okresach sprawozdawczych kształtowało się ogółem następująco:

	Za okres: od 01.01.2018 do 31.12.2018 000' PLN	Za okres: od 01.01.2017 do 31.12.2017 000' PLN
Badanie sprawozdań finansowych	33	73
Przeglądy i inne usługi poświadczające	63	63
Pozostałe usługi	-	-
	96	136

6.9 Segmenty

Spółka prowadzi działalność holdingową w obrębie Grupy Kapitałowej Enter Air i w obrębie jej działalności występuje tylko jeden segment. W okresie objętym sprawozdaniem Spółka uzyskała przychody z tytułu opłaty licencyjnej od jednostki zależnej.